

IT-RET

HENRIK UDSEN

IT-RET

ExTuto
PUBLISHING
www.extuto.com

Henrik Udsen

IT-ret

Femte udgave, første oplag

Denne bog er udgivet i august 2021 af EX TUTO PUBLISHING A/S. Grafisk tilrettelæggelse og sats af MERE.INFO A/S, som har anvendt LibreOffice/Linux samt skrifterne Baskerville Original og Cronos designet af henholdsvis FRANTIŠEK ŠTORM i 2000 og ROBERT SLIMBACH i 1996. JAN TRZASKOWSKI har stået for forlagsredaktion, og LINO VOGT har været ansvarlig for korrekturlæsning af manuskriptet. Bogen er trykt på Munken Pure 100 g/m² af NARAYANA PRESS, der ligger på Gyllingnæs syd for Odder. Indbindingen er udført af BUCHBINDEREI S.R. BÜGE GMBH i Celle.

Ex Tuto Publishing er medlem af Forening for Boghaandværk, og vi støtter bæredygtig skovforvaltning ved at anvende FSC-certificeret papir.

Copyright © 2021 the author

Printed in Denmark 2021

ISBN 978-87-420-0050-2

Ex Tuto Publishing A/S

Toldbodgade 55, 1.

DK-1253 København K

www.extuto.com

Kapiteloversigt

	DEL I – INTRODUKTION	1
1	Introduktion til it-retten	3
2	Introduktion til teknologien	27
	DEL II – IMMATERIALRET	43
3	Ophavsretlig beskyttelse af digitale værker	45
4	Retlig beskyttelse af edb-programmer (ophavsret og patentret)	113
5	Retlig beskyttelse af databaser (ophavsret og sui generis-ret)	175
6	Varemærker og andre kendetegn	207
7	Domænenavne	231

	DEL III – DATABESKYTTELSESRRET	257
8	Introduktion til databeskyttelsesret	259
9	Forordningens og databeskyttelseslovens anvendelsesområde	285
10	De grundlæggende behandlingsprincipper	309
11	Krav om behandlingsgrundlag. Hvornår må personoplysninger behandles?	319
12	Den registreredes rettigheder	343
13	Yderligere forpligtelser for den dataansvarlige – ansvarlighed (accountability)	369
14	Overførsel til tredjelande	393
15	Håndhævelse – tilsyn og sanktioner	413
	DEL IV – MELLEMMANDSANSVAR	439
16	Mellemmandsansvar	441
	DEL V – E-HANDEL	513
17	Markedsføringsret	515
18	Digital aftaleindgåelse	549
19	Den digitale ydelse	583
20	Digitale betalinger	605

	DEL VI – IT-KONTRAKTER	631
21	Introduktion til it-kontraktretten	633
22	Udviklingsaftaler	673
23	Driftsaftaler	731
24	Softwarelicensaftaler	781
	REGISTRE	821
	Litteraturfortegnelse	823
	Domsregister	835
	Stikordsregister	839

Indholdsfortegnelse

Forord	xxix
Forkortelser	xxxii
DEL I – INTRODUKTION	1
1 Introduktion til it-retten	3
1. Hvad er it-ret?	3
2. It-rettens historiske udvikling	7
3. It-rettens kilder	16
3.1. Lovgivning	16
3.2. Afgørelser	18
3.2.1. Domme	18
3.2.2. Voldgiftskendelser	19
3.2.3. Afgørelser fra klagenævn mv.	19
3.3. Internationale kilder	21
4. It-juristens opgaver	22
5. Bogens opbygning og emnevalg	25
2 Introduktion til teknologien	27
1. Indledning	27
2. Computeren	27
3. Programmerne	30
3.1. Karakteristik	30
3.2. Brugerprogrammel og systemprogrammel	30
3.3. Standardprogrammel og specialprogrammel	31
3.4. Programmeringsprog. Kildekode og maskinkode	32

4.	Internettet	34
4.1.	Begreb og historik	34
4.2.	Teknik	35
4.2.1.	Protokoller	35
4.2.2.	Ip-adresser	35
4.2.3.	Domænenavnsystemet	37
4.2.4.	Internettets centrale komponenter	40
4.3.	Applikationer	41

DEL II – IMMATERIALRET 43

3 Ophavsretlig beskyttelse af digitale værker 45

1.	Indledning	45
2.	Retsgrundlaget – historik og oversigt	47
3.	Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	48
4.	Beskyttelsens indhold – enerettighederne	50
4.1.	Eksemplarfremstilling	51
4.2.	Tilgængeliggørelse for almenheden	53
4.3.	Spredning	54
4.4.	Visning	58
4.5.	Fremførelse	59
4.5.1.	Generelt om fremførelse af digitale værker	59
4.5.2.	Overføring til almenheden – særligt om tilgængeliggørelse af værker via hjemmesider, streaming-tjenester og andre digitale platforme	59
4.5.2.1.	Overføring efter ohl. § 2, stk. 4 (infosoc-direktivets art. 3)	59
4.5.2.2.	Særligt om overføring via indholdsdelingstjenester efter ohl. § 2, stk. 4 (infosoc-direktivets art. 3)	62
4.5.2.3.	Overføring efter ohl. § 52 c (DSM-direktivets art. 17)	65
4.5.3.	Linking	69
4.6.	Ideelle rettigheder	75

5.	Indskrænkninger i eneretten	77
5.1.	Midlertidig eksemplarfremsstilling – ohl. § 11 a	77
5.1.1.	Anvendelsesområde	77
5.1.2.	De enkelte krav	80
5.2.	Eksemplarfremsstilling til privat brug – ohl. § 12	84
5.2.1.	Reglerne om digital eksemplarfremsstilling til privat brug – historik	84
5.2.2.	Adgangen til eksemplarfremsstilling inden for husstanden, § 12, stk. 2, nr. 5.	86
5.2.3.	Forbuddet mod eksemplarfremsstilling på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer, § 12, stk. 3.	89
5.3.	Konsumtion – ohl. § 19	90
5.3.1.	Betingelserne for at der indtræder konsumtion	91
5.3.2.	Omfanget af retten til viderespredning efter ohl. § 19	92
6.	Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	94
7.	Beskyttelsens varighed	95
8.	Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	95
8.1.	Forbud mod omgåelse af tekniske beskyttelsesforanstaltninger – § 75 c, stk. 1	97
8.1.1.	Omgåelse	97
8.1.2.	Tekniske foranstaltninger	97
8.1.3.	Effektiv	99
8.1.4.	Omgåelse med henblik på lovlig brug	100
8.1.5.	Krav om proportionalitet	103
8.2.	Fremstilling, salg mv. af omgåelsesværktøjer – § 75 c, stk. 2 og 3	104
8.3.	Krav på at gøre brug af indskrænkninger i ophavsretten – § 75 d	106
8.4.	Elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning, § 75 e	108
8.5.	Strfl. § 301 a	108
9.	Sanktioner	109
9.1.	Straf	109
9.2.	Vederlag og erstatning	110
9.3.	Tilintetgørelse	111
9.4.	Forbud	111

4	Retlig beskyttelse af edb-programmer (ophavsret og patentret)	113
1.	Behov for beskyttelse af edb-programmer? De bagvedliggende hensyn	113
2.	Mulige beskyttelsesmodeller	114
3.	Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	117
3.1.	Edb-programmer som litterære værker	117
3.2.	Begrebet “edb-program”	119
3.3.	Originalitetskravet	124
3.4.	Samleværksbeskyttelse	126
3.5.	Selvstændige værkselementer	128
3.5.1.	Skærbilledet	128
3.5.2.	Musik, tekst og billeder	128
3.5.3.	Brugergrænseflader	129
3.5.4.	Tekniske grænseflader (API'er)	131
3.5.5.	Parameteropsætning	134
3.5.6.	Dokumentation	136
4.	Beskyttelsens indhold – enerettighederne	136
4.1.	Eksemplarfremstillingsretten	137
4.2.	Tilgængeliggørelsesretten	140
4.2.1.	Spredning	140
4.2.2.	Visning	140
4.2.3.	Fremførelse	141
5.	Indskrænkninger i eneretten	143
5.1.	Midlertidig eksemplarfremstilling og anden form for brugsafhængig eksemplarfremstilling – ohl. § 36, stk. 1, nr. 1	143
5.2.	Eksemplarfremstilling af sikkerhedskopier – ohl. § 36, stk. 1, nr. 2	146
5.3.	Eksemplarfremstilling med henblik på reverse analysis – ohl. § 36, stk. 1, nr. 3	148
5.4.	Eksemplarfremstilling til privat brug – ohl. § 12	149
5.5.	Eksemplarfremstilling med henblik på dekompilering (reverse engineering) – ohl. § 37	150
5.6.	Konsumtion af spredningsretten – ohl. § 19	153
6.	Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	157
6.1.	Det ophavsretlige udgangspunkt	157
6.2.	Edb-programmer skabt i ansættelsesforhold	159
6.3.	Aftalt overdragelse af rettigheder	160
7.	Beskyttelsens varighed	161
8.	Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	161
9.	Den patentretlige beskyttelse	165
9.1.	Behovet for en patentretlig beskyttelse af edb-programmer	165
9.2.	Patentrettens grundtræk	165
9.2.1.	Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	165
9.2.2.	Formkrav	167
9.2.3.	Beskyttelsens indhold	168
9.2.4.	Beskyttelsens subjekt	168
9.2.5.	Beskyttelsesperioden	169
9.3.	Patentbeskyttelse af edb-programmer. Udgangspunktet	169

5	Retlig beskyttelse af databaser (ophavsret og sui generis-ret)	175
1.	Indledning	175
2.	Ophavsretlig beskyttelse af databaser	176
2.1.	Retsgrundlaget – oversigt	176
2.2.	Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	177
2.2.1.	Databasebegrebet	177
2.2.2.	Originalitetskravet	178
2.3.	Beskyttelsens indhold – enerettighederne	180
2.4.	Indskrænkninger i eneretten	181
2.4.1.	Handlinger nødvendige for at bruge databasen, ohl. § 36, stk. 2	181
2.4.2.	Privat brug, ohl. § 12	182
2.4.3.	Konsumtion af spredningsretten, ohl. § 19	183
2.5.	Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	184
2.6.	Beskyttelsens varighed	184
3.	Sui generis beskyttelse af databaser	184
3.1.	Beskyttelsesbehovet. De bagvedliggende hensyn	184
3.2.	Beskyttelsesmodeller	185
3.3.	Reguleringstemaer	186
3.4.	Retsgrundlaget – historik og oversigt	186
3.5.	Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	188
3.6.	Beskyttelsens indhold – enerettighederne	196
3.6.1.	Eksemplarfremsstilling af databasen eller en væsentlig del heraf	197
3.6.2.	Tilgængeliggørelse for almenheden af databasen eller en væsentlig del heraf	199
3.6.3.	Eksemplarfremsstilling og tilgængeliggørelse af en uvæsentlig del af databasen	200
3.6.4.	Den potentielle skade for den væsentlige investering	201
3.7.	Indskrænkninger i sui generis-retten	203
3.8.	Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	203
3.9.	Beskyttelsens varighed	204
3.10.	Sui generis-retten praktiske betydning	204

6	Varemærker og andre kendetegn	207
1.	Introduktion til varemærkeretten og kendetegnsretten	207
1.1.	Beskyttelsens objekt – varemærket	208
1.2.	Stiftelse af varemærkeretten	209
1.3.	Varemærkerettens indhold – enerettighederne	209
1.4.	Indskrænkninger i enerettighederne	212
1.5.	Varighed	212
1.6.	Brug af varemærker på internettet	212
2.	Brugen af varemærket rettet mod det danske marked – kommerciel effekt i Danmark	213
3.	Erhvervsmæssig brug	215
4.	Brug af varemærker i domænenavne	216
5.	Brug af varemærker i internettjenester	217
6.	Brug af søgeord på internettet	219
6.1.	Problemstillingen	219
6.2.	Dansk retspraksis forud for Google AdWords-dommen	221
6.3.	Google AdWords-dommen og andre afgørelser fra EU-Domstolen	222
6.4.	Dansk retspraksis efter Google AdWords-dommen	226
7	Domænenavne	231
1.	Indledning	231
2.	Domæneloven	232
2.1.	Lovens anvendelsesområde	232
2.2.	Administrator	232
2.3.	Vilkår for tildeling og brug af .dk-domænenavne	233
2.4.	Whois-databasen	234
2.5.	God domænenavnsskik	236
2.6.	Forbud mod warehousing	237
2.7.	Klagenævnet for Domænenavne	238
3.	Domænenavnstviser	239
3.1.	Indledning	239
3.2.	Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands varemærkerettigheder	241
3.2.1.	Registreringen af domænenavnet	242
3.2.2.	Aktiv brug af domænenavnet	243
3.3.	Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands navnerettigheder	245
3.4.	Registrering og brug af domænenavnet i strid med god domænenavnsskik	246
3.4.1.	Domænenavnspirateri (cybersquatting og typosquatting)	247
3.4.2.	Hadesider og fansider	249
3.4.3.	Interesseafvejningen	250
4.	Internationale domænenavne	254

DEL III – DATABESKYTTELSESRET	257
8 Introduktion til databeskyttelsesret	259
1. Indledning	259
2. Databeskyttelsesretten som en del af personlighedsretten	260
3. De bagvedliggende hensyn	261
4. Databeskyttelsesrettens udvikling	263
5. Retskilderne	268
5.1. Grundrettigheder	268
5.2. Databeskyttelsesforordningen	269
5.3. Databeskyttelsesloven	270
5.4. Sektorspecifikke regler og danske særregler	273
5.4.1. E-databeskyttelsesdirektivet	273
5.4.2. Direktiv og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger	274
5.4.3. Danske særregler	274
5.5. Retspraksis	275
5.6. Afgørelser og udtalelser fra tilsynsmyndighederne og Databeskyttelsesrådet	276
6. Databeskyttelsesrettens aktører	277
6.1. Den registrerede	277
6.2. Den dataansvarlige	278
6.3. Databehandleren	278
7. Databeskyttelsesrettens grundstruktur	280
9 Forordningens og databeskyttelseslovens anvendelsesområde	285
1. Indledning	285
2. Materielt anvendelsesområde	286
2.1. Behandling af personoplysninger	286
2.1.1. "Personoplysning"	287
2.1.2. "Behandling"	293
2.2. Undtagne behandlinger	294
2.2.1. I strid med ytringsfriheden	295
2.2.2. Private handlinger	296
2.2.3. Journalistisk øjemed	299
3. Territorialt anvendelsesområde	301
3.1. Dataansvarlig etableret i EU	301
3.2. Dataansvarlig ikke etableret i EU	304
3.3. Den territoriale afgrænsning i national ret. Databeskyttelsesloven	306
4. Beskyttelsens tidsmæssige udstrækning	308

10	De grundlæggende behandlingsprincipper	309
1.	Lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed	311
2.	Formålsbegrænsning	312
3.	Dataminimering	314
4.	Rigtighed	316
5.	Opbevaringsbegrænsning	317
11	Krav om behandlingsgrundlag. Hvornår må personoplysninger behandles?	319
1.	Almindelige personoplysninger – art. 6	320
1.1.	Samtykke – art. 6, stk. 1, litra a	321
1.1.1.	Frivilligt	322
1.1.2.	Specifikt og informeret	324
1.1.3.	Utvetydigt	325
1.1.4.	Tilbagekaldelse af samtykke	327
1.1.5.	Børns samtykke	328
1.1.5.1.	Samtykke til informationssamfundstjenester udbudt direkte til børn	329
1.1.5.2.	Samtykke i øvrigt	330
1.2.	Specifikke behandlingssituationer – art. 6, stk. 1, litra b-e	331
1.3.	Interesseafvejningsreglen – art. 6, stk. 1, litra f	333
1.4.	Danske særregler	334
1.4.1.	Videregivelse af personoplysninger i markedsføringsøjemed – dbl. § 13	335
1.4.2.	Oplysninger om strafbare forhold	336
1.4.3.	Personnummer (CPR-nummer)	337
2.	Følsomme personoplysninger	337
2.1.	Forbud mod behandling af følsomme oplysninger – art. 9, stk. 1	337
2.2.	Undtagelser – adgang til behandling af følsomme oplysninger efter art. 9, stk. 2	339
2.3.	Forholdet mellem art. 6 og 9	341
12	Den registreredes rettigheder	343
1.	Indledning	343
2.	Den registreredes ret til oplysning om indsamling (den dataansvarliges oplysningspligt)	344
2.1.	Indsamling fra den registrerede	345
2.2.	Indsamling fra andre kilder	347
3.	Den registreredes indsigtsret	349
4.	Den registreredes ret til berigtigelse	350
5.	Retten til sletning (“retten til at blive glemt”)	351
5.1.	Google Spain-dommen	351
5.2.	Forordningens art. 17	354
6.	Ret til begrænsning af behandling	357
7.	Ret til dataportabilitet	358
8.	Ret til indsigelse	361
9.	Ret til ikke at være genstand for automatiserede individuelle afgørelser	363

13	Yderligere forpligtelser for den dataansvarlige – ansvarlighed (accountability)	369
1.	Indledning	369
2.	Passende foranstaltninger for at sikre og påvise overholdelse af forordningen – art. 24	370
3.	Databeskyttelse gennem design og standardindstillinger – art. 25	371
4.	Fortegnelse over behandlingsaktiviteter – art. 30	373
5.	Oplysning om brud på persondatasikkerheden – art. 33 og 34	375
5.1.	Anmeldelsespligt til tilsynsmyndigheden – art. 33	376
5.2.	Pligt til at underrette den registrerede – art. 34	380
6.	Konsekvensanalyse – art. 35 og 36	383
7.	Pligten til brug af en databeskyttelsesrådgiver – art. 37-39	386
7.1.	Pligten til udpegning – art. 37	387
7.2.	Databeskyttelsesrådgiverens rolle, stilling og opgaver – art. 38 og 39	389
8.	Sikkerhedskrav – art. 32	390
14	Overførsel til tredjelande	393
1.	Indledning	393
2.	Begreberne “overførsel” og “tredjeland”	394
3.	Tilstrækkeligt beskyttelsesniveau – art. 45 (overførsel til sikre tredjelande)	396
4.	Overførsler omfattet af fornødne garantier – art. 46 (overførsel til usikre tredjelande)	400
4.1.	Standardkontraktbestemmelser	401
4.2.	Bindende virksomhedsregler	402
4.3.	Kravene til lovgivningen i tredjelandet	403
5.	Undtagelser i særlige situationer – art. 49	407
6.	Det nationale lokationskrav – dbl. § 3, stk. 9	408
7.	Forpligtelse til at udlevere oplysninger efter lovgivningen i tredjelande	410
15	Håndhævelse – tilsyn og sanktioner	413
1.	Indledning	413
2.	Tilsyn	414
2.1.	Den nationale tilsynsmyndighed – Datatilsynet	415
2.2.	Koordination og harmonisering af tilsynsmyndighedernes arbejde	419
2.2.1.	Databeskyttelsesrådet	419
2.2.2.	Gensidig bistand og fælles aktiviteter	420
2.2.3.	Sammenhængsmekanismen	421
2.3.	One-stop-shop ordningen	422
3.	Sanktioner	426
3.1.	Erstatning	426
3.2.	Godtgørelse	431
3.3.	Bøder	434
3.4.	Fængsel	438

DEL IV – MELLEMMANDSANSVAR**439**

16	Mellemandsansvar	441
1.	Indledning	441
2.	Forskellige typer af mellemmand	446
2.1.	Transmissionstjenester	446
2.2.	Teknisk hosting	447
2.3.	Tjenester med brugergenereret indhold	447
2.4.	Fildelingstjenester	447
2.5.	Søgemaskiner	449
2.6.	Domænenavnstjenester	449
2.7.	Linking	450
3.	Mellemands straf- og erstatningsansvar	450
3.1.	Regelgrundlaget	452
3.1.1.	Ansvarsregler	452
3.1.1.1.	Straffelovens § 23 – medvirken	452
3.1.1.2.	Erstatningsansvar – culpereglen	453
3.1.1.3.	Særregler	454
3.1.2.	Ansvarsfritagelsesregler	456
3.1.2.1.	E-handelslovens §§ 14-16	457
3.1.2.2.	Ohl. § 52 c, stk. 4	458
3.1.3.	E-handelsdirektivets art. 15	458
3.2.	Transmissionstjenester (ren videreformidling)	459
3.2.1.	Ansvarsregler	459
3.2.2.	Ansvarsfritagelsesregler – e-handelslovens § 14	461
3.3.	Caching – e-handelslovens § 15	462
3.3.1.	Ansvarsregler	463
3.3.2.	E-handelslovens § 15	464
3.4.	Teknisk hosting	467
3.4.1.	Ansvarsregler	467
3.4.2.	E-handelslovens § 16	468
3.5.	Tjenester med brugergenereret indhold	471
3.5.1.	Ansvarsregler	471
3.5.2.	Ansvarsfritagelsesregler	472
3.5.2.1.	E-handelslovens § 16	473
3.5.2.2.	Ophavsretslovens § 52 c, stk. 4	481
3.6.	Fildelingstjenester	485
3.6.1.	Ansvarsregler	486
3.6.2.	Ansvarsfritagelsesregler	489
4.	Mellemands pligt til at fjerne og hindre adgang til ulovligt indhold	489
4.1.	Mellemands pligt til at fjerne og hindre adgang til eksisterende indhold	491
4.1.1.	Retsstridighedskravet	492
4.1.2.	Proportionalitetskravet	497
4.1.3.	Genupload af eksisterende indhold – dynamiske forbud	505
4.2.	Mellemands pligt til af egen drift at hindre ulovligt indhold	507
5.	Digital Services Act	509

DEL V – E-HANDEL	513
17 Markedsføringsret	515
1. Indledning	515
2. Regelgrundlag	516
2.1. Markedsføringsloven og de bagvedliggende direktiver	516
2.2. E-handelsloven og e-handelsdirektivet	518
2.3. E-databeskyttelsesdirektivet	519
2.4. Forbrugeraftaleloven og forbrugerrettighedsdirektivet	520
2.5. New Deal for Consumers	520
3. Anvendelse af markedsføringsloven ved grænseoverskridende markedsføring	521
4. Oplysningspligt	522
4.1. Oplysningspligten efter e-handelslovens § 7	523
4.2. Oplysningspligt vedrørende væsentlige oplysninger – mfl. § 6, stk. 1	524
4.3. Oplysningspligt i forbindelse med købsopfordringer	524
4.4. Pligt til at oplyse om onlinetvistbilæggelse	526
5. Uanmodede henvendelser (spam)	526
5.1. Krav om forudgående anmodning – mfl. § 10, stk. 1	527
5.2. Markedsføring af tilsvarende produkter – mfl. § 10, stk. 2	532
5.3. Henvendelse ved andre midler til fjernkommunikation – mfl. § 10, stk. 4	533
5.4. Sanktioner	534
6. Skjult reklame	535
7. Brug af cookies	537
8. Linking	543
9. Brug af søgeord	546
10. Mærkningsordninger	547

18	Digital aftaleindgåelse	549
1.	Indledning	549
2.	Formkravsregler	550
3.	Den digitale viljeserklæring	552
4.	Tidspunkt for aftaleindgåelse – kundskab og fremkomst	556
4.1.	“Kundskab”	556
4.2.	“Fremkomst”	557
5.	Hjemmesider: tilbud eller opfordring til tilbud	562
6.	Fortrydelsesret	568
6.1.	Reglernes anvendelsesområde	569
6.2.	Fortrydelsesfristens længde og beregning	571
6.3.	Fremgangsmåde	572
6.4.	Retsvirkninger	572
7.	Ugyldighed	574
7.1.	Fejlskrift	575
7.2.	Forvanskning	576
7.3.	Falsk	577
8.	Digitale formidlingsplatforme – aftalens parter	581
19	Den digitale ydelse	583
1.	Indledning	583
2.	Retsgrundlaget ved salg af information – særligt om købelovens anvendelighed	584
3.	Købelovens forbrugerregler om digitale ydelser	587
3.1.	Anvendelsesområdet	588
3.2.	Levering	592
3.3.	Kravene til den digital ydelse	594
3.4.	Sælgerens ændringsret	597
3.5.	Mangler ved den digitale ydelse	598

20	Digitale betalinger	605
1.	Indledning	605
2.	Hvad er digitale betalinger?	605
3.	Regulering af digitale betalinger – historik	609
4.	Lov om betalinger – hovedindhold	611
5.	Ansvar og hæftelse for brug og misbrug af betalingstjenester	614
5.1.	Tredjemands misbrug	614
5.1.1.	Udstederen hæfter fuldt ud	615
5.1.2.	Betalerens hæftelse for op til 375 kr.	616
5.1.3.	Betalerens hæftelse for op til 8.000 kr.	618
5.1.4.	Betalerens ubegrænsede hæftelse	620
5.1.5.	Fællesforudsætninger for betalerens hæftelse	623
5.2.	Betalerens egen brug	624
5.2.1.	Udgangspunktet	624
5.2.2.	Tilbagekaldelse af betalingsordre	625
5.2.3.	Særligt om fjernsalg – charge back-reglen	625
5.2.4.	Systemfejl	629
5.2.5.	Falske betalingsinstrumenter	630

DEL VI – IT-KONTRAKTER	631
21 Introduktion til it-kontraktretten	633
1. Indledning	633
2. It-kontraktrettens retskilder	635
2.1. Parternes aftale	635
2.2. Obligationsretten	636
2.3. Standardkontrakter	639
2.4. Sædvaner	640
2.5. Retspraksis	641
2.6. Øvrig lovgivning	642
2.6.1. Ophavsretten	642
2.6.2. Databeskyttelsesretten	643
2.6.3. Ansættelsesret – lov om virksomhedsoverdragelse	644
2.6.4. Udbudsretten	644
3. Aftaletyper	646
3.1. Udviklingsaftaler	646
3.2. Softwarelicensaftaler	649
3.3. Vedligeholdelsesaftaler	651
3.4. Driftsaftaler	652
3.5. Cloud-aftaler	654
3.6. Kildekodeponeringsaftaler	656
3.7. Sammensatte aftaler	657
3.8. Øvrige aftaletyper	658
3.8.1. Underleverandøraftaler	658
3.8.2. Konsulentaftaler	660
3.8.3. Hemmeligholdelsesaftaler	661
3.9. De centrale aftaletyper – overblik	661
4. Juristens rolle	663
4.1. Aftalens udarbejdelse	663
4.2. Forhandling	666
4.3. Kontraktstyring (contract management)	667
4.4. Tvistløsning	669
5. Litteratur	669

22	Udviklingsaftaler	673
1.	Indledning	673
2.	Leverancemodeller	674
2.1.	Vandfaldsmodellen og den agile udviklingsmodel	674
2.2.	Kravene til systemet	676
2.3.	Betaling	678
2.4.	Tidsplan og faseopdeling	679
3.	Regelgrundlaget	680
3.1.	Parternes aftale	680
3.2.	Standardkontrakter	680
3.2.1.	K18 og K33	680
3.2.2.	K01 og K02	681
3.2.3.	K03	682
3.2.4.	Standardkontrakternes retlige betydning	683
3.3.	Baggrundsretten	684
3.3.1.	Købeloven og de obligationsretlige regler	684
3.3.2.	De ophavsretlige regler	686
3.3.3.	De databeskyttelsesretlige regler	686
4.	Realydelsen – kravene til systemet	687
4.1.	Kravspecifikation og løsningsbeskrivelse	687
4.2.	Systemets enkeltelementer	689
4.2.1.	Funktionelle krav	690
4.2.2.	Svartider og driftseffektivitet	690
4.2.3.	Kompatibilitet	691
4.2.4.	Udbygningsmuligheder	691
4.2.5.	Dokumentation	692
4.3.	Aftalt kvalitetsmålestok – “god skik” mv.	693
4.4.	Overholdelse af lovkrav	694
5.	Betaling	696
6.	Levering og afprøvning af systemet	697
6.1.	Udgangspunktet	697
6.2.	Typer af prøver	698
6.3.	Parternes bidrag i afprøvningen	699
6.4.	Godkendelse af prøven	699
6.5.	Retsvirkninger	701
7.	Ændringshåndtering	702
7.1.	Ændringer af systemet	703
7.1.1.	Den baggrundsretlige regulering	703
7.1.2.	Aftaleregulering	704
7.2.	Ændringer af vederlaget	707
7.2.1.	Den baggrundsretlige regulering	707
7.2.2.	Aftaleregulering	708
7.3.	Ændringer i leveringstiden	708
7.3.1.	Den baggrundsretlige regulering	708
7.3.2.	Aftaleregulering	708

8.	Rettigheder	710
9.	Misligholdelse	712
9.1.	Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	712
9.1.1.	Forsinkelse	712
9.1.2.	Faktiske mangler	712
9.1.3.	Retsmangler	713
9.1.4.	Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	713
9.2.	Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	714
9.3.	Misligholdelsesbeføjelser	715
9.3.1.	Naturalopfyldelse (levering)	715
9.3.2.	Afhjælpning	716
9.3.3.	Ophævelse	716
9.3.3.1.	Forsinkelse	716
9.3.3.2.	Mangler	718
9.3.3.3.	Aftalebestemmelser	718
9.3.4.	Forholdsmæssigt afslag	719
9.3.5.	Erstatning	720
9.3.5.1.	Ansvarsgrundlag	721
9.3.5.2.	Tabsopgørelsen	722
9.3.6.	Bod	724
9.4.	Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	725
9.4.1.	Manglende reklamation	725
9.4.2.	Leverandørens afhjælpningsret	727
9.4.3.	Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelsesbestemmelser	727

23	Driftsaftaler	731
1.	Indledning	731
2.	Regelgrundlag	732
3.	Due diligence og transition	733
3.1.	Due diligence – leverandørens forudgående undersøgelser	733
3.2.	Transition – overflytning og afprøvning	735
3.2.1.	Transitionsplanen	735
3.2.2.	Overtagelsesprøve og driftsprøve	735
3.2.3.	Godkendelse af prøverne	736
3.2.4.	Prøvernes retsvirkning	737
3.2.5.	Overtagelse af medarbejdere	738
4.	Driftsydelsen	739
4.1.	Resultatkrav eller systemkrav	739
4.2.	Indholdet af driftsydelsen	740
4.2.1.	Kundeprogrammer, driftskapacitet og driftsmiljø	740
4.2.2.	Service mål	741
4.3.	Relaterede ydelser	742
4.4.	Overholdelse af lovkrav	743
5.	Betaling	746
5.1.	Driftsvederlagets størrelse og sammensætning	746
6.	Ændringshåndtering	747
7.	Behandling af personoplysninger	749
7.1.	Kundens og leverandørens ansvar for overholdelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven	749
7.2.	Hjemmel til behandlingen	750
7.3.	Den registreredes rettigheder	751
7.4.	Sikkerhedskrav	752
7.5.	Overførsel af personoplysninger til tredjelande	753
7.6.	Ansvarsbegrænsninger	755
8.	Rettigheder	755
8.1.	Rettigheder til edb-programmer	756
8.1.1.	Programmel udviklet af den ene af parterne	756
8.1.2.	Programmel udviklet som led i driftsaftalen	757
8.1.3.	Kundens tredjepartsprogrammel	758
8.1.4.	Leverandørens tredjepartsprogrammel	762
8.2.	Rettigheder til systemdata	762
8.3.	Rettigheder til information om driftsafviklingen – driftshåndbogen	763

9.	Misligholdelse	764
9.1.	Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	764
9.1.1.	Forsinkelse	764
9.1.2.	Faktiske mangler	765
9.1.3.	Retsmangler	765
9.1.4.	Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	766
9.2.	Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	766
9.3.	Misligholdelsesbeføjelser	766
9.3.1.	Naturalopfyldelse (levering)	767
9.3.2.	Afhjælpning	767
9.3.3.	Ophævelse	768
9.3.3.1.	Forsinkelse	768
9.3.3.2.	Mangler	769
9.3.3.3.	Aftalebestemmelser	770
9.3.3.4.	Tidspunkt hvor ophævelsen får virkning	771
9.3.4.	Forholdsmæssigt afslag	771
9.3.5.	Erstatning	772
9.3.6.	Bod	772
9.4.	Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	773
9.4.1.	Manglende reklamation	774
9.4.2.	Leverandørens afhjælpningsret	774
9.4.3.	Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelsesbestemmelser	775
9.4.4.	Kundens egen skyld	776
10.	Ophør og ophørsassistance	777
10.1.	Aftalens varighed	777
10.2.	Leverandørens pligt til at yde ophørsassistance	777
10.3.	Tilbagelevering af aktiver	779

24	Softwarelicensaftaler	781
1.	Indledning	781
2.	Proprietære licenser	783
2.1.	Programlicensen – realydelsen	784
2.1.1.	Brugsrettens omfang	784
2.1.2.	Programmets funktionalitet	786
2.1.3.	Kompatibilitet	786
2.2.	Support, vedligeholdelse, opdatering	787
2.3.	Betaling	788
2.4.	Overdragelse	789
2.5.	Misligholdelse	795
2.5.1.	Licensgiverens misligholdelse	795
2.5.2.	Licenstagerens misligholdelse	798
2.5.2.1.	Betalingsmisligholdelse	798
2.5.2.2.	Krænkelser af rettigheder	800
2.6.	Ansvarsbegrænsninger	801
2.7.	Lovvalg og værneting	802
3.	Open source-licenser	803
3.1.	Grundlæggende introduktion til open source-filosofien og open source-licensering	803
3.2.	Generelt om OSS-licenser	805
3.2.1.	OSS-licensens karakteristika	805
3.2.2.	OSS-licenserne	806
3.2.3.	OSS-licensens samspil med de ophavsretlige regler	807
3.3.	Reguleringstemaer i OSS-licenser	808
3.3.1.	Licenstagerens rettigheder	808
3.3.2.	Licenstagerens forpligtelser ved videreoverdragelse af programmet	810
3.3.2.1.	Informationspligt	810
3.3.2.2.	Tilrådighedsstillelse af kildekoden	810
3.3.2.3.	Copyleft	811
3.3.3.	Betaling	812
3.3.4.	Ansvarsfraskrivelse	814
3.3.5.	Ophør	815
3.4.	OSS-licensens juridiske status og aftalerelationen mellem licensgiver og licenstagere	816
	REGISTRE	821
	Litteraturfortegnelse	823
	Domsregister	835
	Domme optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen	835
	EU-Domstolens afgørelser	836
	Stikordsregister	839

Forord

Udbredelsen af først computeren, dernæst internettet og siden hen en lang række heraf udsprungne tjenester, som f.eks. de sociale netværkstjenester, har på mange måder grundlæggende ændret vores samfund. I lyset heraf er det ikke overraskende, at den digitale udvikling har givet og fortsat giver anledning til en lang række vanskelige juridiske problemstillinger, i takt med at juraen skal tilpasses den digitale virkelighed.

Denne bog, der nu ligger i en 5. udgave, beskriver en række af disse regulatoriske problemstillinger inden for immaterialretten, databeskyttelsesretten og reguleringen knyttet til e-handel (markedsføring, aftaleindgåelse, præstation af digitale ydelser og digitale betalinger). Endvidere beskrives kontraktreguleringen og den tilhørende baggrundsret ved levering af forskellige former for it-ydelser med særlig fokus på systemudvikling, drift og softwarelicensering.

Siden 4. udgaven, der udkom i januar 2019, er en række regelsæt ændret og nye kommet til. På det ophavsretlige område er DSM-direktivets art. 17 om indholdstjenesters ansvar for brugernes deling af indhold blevet implementeret i ophavsretsloven. Direktivet om digitalt indhold og digitale tjenester er blevet implementeret ved nye forbrugerregler i købeloven, der træder i kraft 1. januar 2022. På det databeskyttelsesretlige område, har ikke mindst EU-Domstolens dom i *Schrems II*-sagen givet anledning til betydelig debat og mange overvejelser, der fortsat pågår. Der er også i perioden afsagt en række andre væsentlige og principielle afgørelser, der er omtalt i bogen. For øjeblikket er der meget debat om techgiganternes rolle i samfundet, og om de muligheder og udfordringer, som kunstig intelligens fører med sig. Kommissio-

nens har fremsat forslag til to forordninger, Digital Services Act og Digital Markets Act, der i høj grad tager sigte på regulering af techgiganterne. Kommissionen har også fremsat forslag til en forordning om kunstig intelligens, der forventes fulgt op af et yderligere forordningsforslag senere i år, som specifikt skal regulere ansvarsspørgsmål knyttet til kunstig intelligens. Disse udkast er kort omtalt i bogen, men ikke i øvrigt behandlet, da deres endelige indhold langt fra ligger fast.

Bogens struktur er i det væsentlige uændret. Dog er behandlingen af mellemmandsansvaret flyttet fra bogens del II om immaterialret til en ny selvstændig del IV. Dette er sket i erkendelsen af, at mellemmandsansvaret får en stigende betydning og, ikke mindst med den kommende regulering i Digital Services Act, får karakter af et selvstændigt retsområde, hvis praktiske anvendelighed rækker udover immaterialretten. Endvidere er 4. udgavens kapitel om databeskyttelsesret delt op i en række kortere kapitler. Med overgangen til databeskyttelsesforordningen havde kapitlet fået et betydeligt omfang, og det var en gennemgående tilbagemelding fra studerende, at længden i sig selv gjorde det vanskeligt at overskue kapitlet.

Bogens primære formål er at fungere som lærebog i it-ret for jurastuderende, og det nærmere valg af emner og præsentationen af disse emner er foretaget med dette udgangspunkt. Det er dog håbet, at fagets praktikere også vil finde bogen nyttig i arbejdet med it-retlige problemstillinger.

Jeg takker alle, der har bidraget med kommentarer til bogen.

Fredensborg, juli 2021

Henrik Udsen

Forkortelser

- 1989-ohl.** Lov nr. 378 af 7. juni 1989 om ændring af ophavsretsloven
- 1992-ohl.** Lov nr. 1010 af 19. december 1992 om ændring af ophavsretsloven (edb-programmer)
- 1995-ohl.** Lov nr. 395 af 14. juni 1995 om ophavsret
- 1998-ohl.** Lov nr. 407 af 26. juni 1998 om ændring af ophavsretsloven
- 2002-ohl.** Lov nr. 1051 af 17. december 2002 om ændring af ophavsretsloven
- Aftl.** Aftaleloven (lovbekendtgørelse nr. 193 af 2. marts. 2016)
- Bkg.** Bekendtgørelse
- Bl.** Betalingsloven (lov nr. 652 af 8. juni 2017 med senere ændringer)
- Btl.** Betalingstjenesteloven
- Dbl.** Databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018)
- Eal.** Erstatningsansvarsloven (lovbekendtgørelse nr. 1070 af 24. august 2018 med senere ændringer)
- EIPR** European Intellectual Property Review
- EMRK** Den europæiske menneskerettighedskonvention
- EPK** Den europæiske patentkonvention
- EPO** Den europæiske patentorganisation
- Fal.** Forbrugeraftaleloven (lov nr. 1457 af 17. december 2013 med senere ændringer)
- Idl.** Internetdomæneloven (domæneloven) (lov nr. 164 af 26. februar 2014)
- IIC** International Review of Intellectual Property and Competition Law
- JIPITEC** Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law
- Kbl.** Købeloven (lovbekendtgørelse nr. 140 af 17. februar 2014)
- Mfl.** Markedsføringsloven (lov nr. 426 af 3. maj 2017)
- NIR** Nordiskt immaterielt Rätsskydd

Ohl.	Ophavsretsloven (lovbekendtgørelse nr. 1144 af 23. oktober 2014 med senere ændringer)
Pdl.	Persondataloven
Pl.	Patentloven (lovbekendtgørelse nr. 90 af 29. januar 2019)
Rpl.	Retsplejeloven (lovbekendtgørelse nr. 1445 af 29. september 2020 med senere ændringer)
Strfl.	Straffeloven (lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 med senere ændringer)
TfR	Tidsskrift for Rettsvitenskap
U	Ugeskrift for retsvæsen
Vml.	Varemærkeloven (lovbekendtgørelse nr. 88 af 29. januar 2019)
WCT	WIPO Copyright Treaty
WIPO	World Intellectual Property Organization

REGISTRE

Litteraturfortegnelse

- Andersen, Annette & Michael B. Elmer, Varemærkeret online, U.2001.409 ff.
- Andersen, Mads Bryde, Edb & ansvar – studier i edb-erstatningsrettens beskrivelsesproblematik, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1989.
- Andersen, Mads Bryde, IT-retten, 2. udgave, Gjellerup, 2005.
- Andersen, Mads Bryde, Grundlæggende aftaleret – Aftaleretten I, 4. udgave, Gjellerup, 2013.
- Andersen, Mads Bryde, Enkelte transaktioner – Aftaleretten III, 3. udgave, Gjellerup, 2016.
- Andersen, Mads Bryde, Johan Bärlund, Boel Flodgren & Johan Giertsen (red.), Aftaleloven 100 år, Djøf Publishing, 2015.
- Andersen Niels M., Arly Carlquist & Anders Rubinstein, Retshåndhævelse af immaterialrettigheder, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2006.
- Axhamn, Johan, Sui generis-skydd för databaser, MercurIUS, 2006.
- Axhamn, Johan, Direktivkonform tolkning av 49 § upphovsrättslagen i ljuset av databasedirektivet. En kommentar och analys av NJA 2005 s. 924, NIR 2006, s. 280 ff.
- Axhamn, Johan, Databaserättens föremål i ljuset av nya förhandsavgöranden, NIR 2009, s. 144 ff.
- Axhamn, Johan, EU-domstolen tolkar originalitetskriteriet och inskränkningen till förmån för vissa tillfälliga former av mångfaldigande, NIR 2010, s. 339 ff.

- Axhamn, Johan, Något om ansvar för medhjälp till upphovsrättsintrång – särskilt i onlinemiljö, NIR 2012, s. 26 ff.
- Axhamn, Johan, Internet Linking and the Notion of “New Public”, NIR 2014, s. 110 ff.
- Bagger Tranberg, Charlotte, Nødvendig behandling af personoplysninger – proportionalitetsprincippets krav om nødvendighed i forhold til den dataansvarliges behandling af personoplysninger efter persondatalovens centrale behandlingsbestemmelser, Forlaget Thomson, 2007.
- Bagger Tranberg, Charlotte, EU-Domstolens nyeste praksis vedrørende persondatadirektivet, Lov&Data, 2011, nr. 105, s. 10 ff.
- Bagger Tranberg, Charlotte, Direktivstridige semifølsomme oplysninger, Juristen, 2012, s. 35 ff.
- Bain, Anneka, Is it an infringement of trade mark law for the operator of an online marketplace (such as eBay) to allow counterfeit goods to be sold? As a matter of policy, should it be?, EIPR 2011, s. 162 ff.
- Beck, Strange & Ole Bruun Nielsen, EDB-retlige afgørelser 1, Edb-rådet, 1984.
- Beck, Strange & Ole Bruun Nielsen, EDB-retlige afgørelser 2, Databehandlerforeningens forlag, 1986.
- Beck, Strange, Ole Bruun Nielsen & Hanne Bender, EDB-retlige afgørelser 3, Databehandlerforeningens forlag, 1988.
- Blume, Peter, Behandlingsbegrebet i databeskyttelsesretten, U.2000B.425 ff.
- Blume, Peter, Eksportaftaler i databeskyttelsesretten, U.2001B.375 ff.
- Blume, Peter, Databeskyttelse og ytringsfrihed, U.2003B.215 ff.
- Blume, Peter, Eksport af persondata, U.2005B.145 ff.
- Blume, Peter, Retlig regulering af internationale persondataoverførsler, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2006.
- Blume, Peter, Persondatalov og informationsfrihed, Juristen, 2012, s. 8 ff.
- Blume, Peter, Databeskyttelsesret, 5. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2018.

- Blume, Peter, Den nye persondatatrets aktører, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2018.
- Blume, Peter, Den nye persondataret, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2. udgave, 2018.
- Borcher, Erling & Frank Bøggild, Markedsføringsloven, 3. udgave, Karnov Group, 2013.
- Chen, Jiahong, How the best-laid plans go awry: the (unsolved) issues of applicable law in the General Data Protection Regulation, International Data Privacy Law, 2016, s. 310 ff.
- Czarnota, Bridget & Robert J. Hart, Legal protection of Computer Programs in Europe, Butterworths, 1991.
- Cornthwaite, Jonathan, To key or not to key? The judgment of the European Court of Justice in the Google France Adwords cases, EIPR 2010, s. 352 ff.
- Davies, Colin R., An evolutionary step in intellectual property rights – Artificial intelligence and intellectual property, 27 Computer law & security review 2011, s. 601 ff.
- Derclaye, Estelle, Databases sui generis right: should we adopt the spin off theory?, EIPR 2004, s. 402 ff.
- Dragsted, Nicolai, IT-kontrakter I og II, Forlaget Thomson, 2000.
- Dragsted, Nicolai, Ole Horsfeldt, Jesper Langemark & Claus Sørensen, K01 med kommentarer, Forlaget Thomson, 2004.
- Dragsted, Nicolai, Ole Horsfeldt, Jesper Langemark & Claus Sørensen, K02 med kommentarer, 2008.
- Einersen, Eivind, Elektronisk aftale- og bevisret, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1992.
- Finck, Michèle, Blockchains and Data Protection in the European Union, European Data Protection Law, 2018, s. 17 ff.
- Foged, Terese, US v EU anti circumvention legislation: preserving the public's privileges in the digital age?, EIPR 2002, s. 525 ff.
- Frost, Kim, Informationsydelsen, Forlaget Thomson, 2002.
- Frost, Kim, Kopispærringer i digitale værker, U.2004B.142 ff.

- Frost, Kim, Erhvervsmæssig brug af internetdomæner, s. 145 ff. i Juridisk Institut, Julebog 2005, Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Frost, Kim, Regulering og sanktionering af spam, U.2006B.115 ff.
- Frost, Kim, Om eksemplarfremsstilling og spredning af digitale værker, U.2007B.309 ff.
- Geiger, Christophe, The Private Copy Exception, an Area of Freedom (Temporarily) Preserved in the Digital Environment, IIC 2006, s. 74 ff.
- Hagland, Birgitte, Erstatningsbetingende medvirkning, Gyldendal Norsk Forlag, 2012.
- Hagstrøm, Viggo, Obligasjonsrett, 2. udgave, Universitetsforlaget, Oslo, 2011.
- Harenko, Kristiina, Nordisk databasskydd i ljuset av EG-rätten, NIR 2005, s. 623 ff.
- Heide-Jørgensen, Caroline, Lærebog i konkurrence- og markedsføringsret, 4. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2020.
- Heide-Jørgensen, Caroline, Skjult reklame, Juristen, 2020, s. 41 ff.
- Heine, Kasper, Martin von Haller Grønæk & Jan Trzaskowski, Internetjura, 2. udgave, Forlaget Thomson, 2002.
- Henrichsen, Carsten, Jens Elo Rytter & Steen Rønsholdt (red.), Ret, informatik og samfund, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2010.
- Horsfeldt, Ole, IT outsourcing, Forlaget Thomson, 2005.
- Hørlyck, Erik, Tilvirkningskøbet, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1996.
- Hørlyck, Erik, Entreprise – AB18, 8. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2019.
- Jakobsen, Søren Sandfeld, Formidleransvaret i forbindelse med sociale tjenester på internettet, U.2009B.291 ff.
- Jakobsen, Søren Sandfeld & Clement Salung Petersen, Injunctions Against Mere Conduit of Information Protected by Copyright – A Scandinavian Perspective, IIC 2011, s. 151 ff.

- Jurcenoks, Emil & Kasper Frahm, Den kendetegnsretlige regulering af annoncørers brug af søgeordsreklamer, U.2010B.279 ff.
- Jurcenoks, Emil & Kasper Frahm, Brug af andres varemærker i søgeordsreklamer – en status, U.2013B.336 ff.
- Karstoft, Susanne, Elektronisk dokumentudveksling – nogle aftaleretlige grundbegreber, U.1993B.450 ff.
- Karstoft, Elektronisk dokumentudveksling – retlige aspekter, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1994.
- Karstoft, Susanne, Elektronisk aftaleret, Gjellerup, 2004.
- Karstoft, Susanne, Misbrug af NemID til låneoptagelse, U.2019B.339 ff.
- Karstoft, Susanne, Betalingsloven med kommentarer, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2020.
- Karstoft, Susanne, E-handelslovens med kommentarer, Jurist og Økonomforbundets Forlag, 2021.
- Koktvedgaard, Mogens, Bidrag til elektronrettens almindelige del, Juristen, 1968, s. 157 ff.
- Korfits Nielsen, Kristian & Anders Lotterup, Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2020.
- Kragelund, Christian, Martin Dahl Petersen & Thomas Munk Rasmussen, Domænenavne – en juridisk håndbog, ThomsonReuters, 2009.
- Kur, Annette, Reto M. Hilty, Christophe Geiger & Matthias Leistner, First Evaluation of Directive 96/9/EC on the Legal Protection of Databases – Comment by the Max Planck Institute for Intellectual Property, Competition and Tax Law, Munich, IIC 2006, s. 551 ff.
- Kyst, Martin, Direktivet om ophavsret i informationssamfundet, U.2001B.305 ff.
- Kyst, Martin, Mette Lindskoug & Anne Sophie G. Schrøder, Den danske privatbrugsregel i bevægelse, NIR 2004, s. 267 ff.
- Lambert, Paul, Computer-generated works and copyright: selfies, traps, robots, AI and machine learning, 39(1) E.I.P.R 2017, s. 12 ff.

- Lindskoug, Mette, Retstilstanden for sælgere og købere af brugte licenser, U.2013B.278 ff.
- Lorentzen, Lisa Vogt, Databasevern – sui generis-vern av sammenstillinger etter gjennomføringen av databasedirektivet i åndsverksloven § 43, CompLex 12/02, Tano.
- Lorentzen, Lisa Vogt, Sui generis-vernet av databaser I åndsverkloven § 43, NIR 2004, s. 118 ff.
- Lund, Torben, Ophavsretten – lovene af 31. Maj 1961 om ophavsret og fotografibeskyttelse med kommentarer.
- Mathiasen, Jacob Plesner, Niels Bo Jørgensen & Johan Schlüter, E-handelsloven, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2004.
- Mathiasen, Jacob Plesner, Fildeling, NIR 2007, s. 46 ff.
- Minero, Gemma, Did the Database Directive actually harmonize the database copyright? Football Dataco Ltd v Brittens Pools Ltd and the ECJ's rules against subsistence of database copyright in fixtures lists, EIPR, 2012, s. 728 ff.
- Minssen, Timo & Giovanni Gozzo, Obesvarade frågor runt patent på datorrelaterade uppfinningar och affärsmetoder?, NIR 2007, s. 219 ff.
- Møgelvang-Hansen, Peter, Thomas Riis & Jan Trzaskowski, Markedsføringsretten, 3. udgave, Ex Tuto, 2017.
- Nordell, Om varumärkets funktioner i ljuset av EU-domstolens avgöranden i mål C-487/07 (L'Oréal) och de förenade målen C-236/08-C-238/08 (Google), NIR 2010, s. 264 ff.
- Olsen, Birgitte Kofod, Det aftaleretlige kundskabsbegreb i relation til EDI-meddelelser; U.1994B.395 ff.
- Ott, Stephan & Maximilian Schubert, "It's the Ad text, stupid": cryptic answers won't establish legal certainty for online advertisers, Journal of Intellectual Property Law & Practice, 2011, s. 26 ff.
- Raskin, Max, The Law and Legality of Smart Contracts. 1 Georgetown Law Technology Review, 2017, s. 305 ff.
- Rieber-Mohn, Thomas, Kravet til opphavsrettslig relevans som "grunnsten" i det norske forbudet mot omgåelse av tekniske beskyttelses-systemer, NIR 2006, s. 321 ff.

- Riis, Thomas, *Immaterialret & IT*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001.
- Riis, Thomas, *Enerettigheder og vederlagsrettigheder – Håndhævelse af immaterialrettigheder i økonomisk perspektiv*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2005.
- Riis, Thomas, *Ophavsretlige selvhjælpsforanstaltninger* i Bryde Andersen m.fl. (red.), *Festskrift til Mogens Koktvedgaard*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2003, s. 425 ff.
- Riis, Thomas, *Søgeordbaseret reklamering og EU-Domstolens afgørelse i de forenede sager C-236/08-C/238/08 (Google AdWords)*, NIR 2010, s. 246 ff.
- Riis, Thomas, Jens Schovsbo & Henrik Udsen, *Videresalg af digitale eksemplarer – ændrer UsedSoft-dommen retstilstanden?*, NIR 2013, s. 457 ff.
- Rognstad, Ole-Andreas, *Opphavsrettslig ansvar for linker på Internett. Noen betraktninger i lys av norsk Høyesteretts dom i Napster.no-saken*; NIR 2005, s. 344 ff.
- Rognstad, Ole-Andreas, *Kommentar til SØ- og Handelsrettens dom av 24.02.2006 (Ofir-dommen) II. Faller boligdatabaser utenfor databasevernet, og kan vernet suppleres av markedsføringsloven?*, NIR 2007, 411 ff.
- Rosenmeier, Morten, *Kommentar til SØ- og Handelsrettens dom av 24.02.2006 (Ofir-dommen) I. Er de nordiske katalogregler i strid med databasedirektivet?*, NIR 2007, s. 405 ff.
- Rosenmeier, Morten & Jens Schovsbo, *Brugskunstbeskyttelsen mod "meget nærgående efterligninger". Er Højesterets praksis på kant med EU-retten?*, U.2015B.181 ff.
- Rosenmeier, Morten, Thomas Riis, Jens Schovsbo og Henrik Udsen (red.), *Festskrift til Jørgen Blomqvist, Ex Tuto*, 2021.
- Salung Petersen, Clement, *Immaterialrettigheder og foreløbige forbud*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2008.
- Salung Petersen, Clement, *Netværksoperatørernes rolle i bekæmpelsen af ophavsretskrænkelser på internettet*, NIR 2009, s. 21 ff.

- Sandfeld Jakobsen, Søren og Sten Schaumburg-Müller, Persondatabasehandling i journalistisk øjemed, *Juristen* 2017, s. 53 ff.
- Savič, Maša, The legality of resale of digital content after UsedSoft in subsequent German and CJEU case law, *EIPR* 2015, s. 414 ff.
- Schmidt, Per Håkon, Retsbeskyttelse af edb-programmer, *GadJura*, 1998.
- Schafer, Burkhard m.fl., A fourth law of robotics? Copyright and the law and ethics of machine co-production, *23 Artificial Intelligence and Law* 2015, s. 217 ff.
- Schovsbo, Jens, Morten Rosenmeier & Clement Salung Petersen, *Immaterialret*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 6. udgave, 2021.
- Schwemer, Sebastian, Article 17 at the intersection of EU Copyright Law and Platform Regulation, *NIR*, 2020, s. 400-435.
- Schønning, Peter, Tekniske skyddsåtgärder, *NIR* 2005, s. 581 ff.
- Schønning, Peter, *Ophavsretsloven med kommentarer*, 6. udgave, Karnov Group, 2016.
- Schønning, Peter, DSM-direktivets art. 17 – en ny eneret eller en ny undtagelse? i Rosenmeier m.fl. (red.), *Festskrift til Jørgen Blomqvist*, s. 641 ff.
- Schønning, Peter & Jørgen Blomqvist, *International ophavsret*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2011.
- Schønning, Peter & Maria Fredenslund, *Strafudmåling i sager om piratkopiering*, U.2010B.231 ff.
- Schønning Peter, Martin Kyst, Martin Sick Nielsen, Bjørn von Ryberg & Knud Wallberg, *Grundlæggende immaterialret*, 2. udgave, Gads Forlag, 2009.
- Skovbo, Eva Aaen, *Erstatning for ophavsretlige krænkelse*, Forlaget Thomson – GadJura, 2005.
- Stensgaard, Kasper & René Franz Henschel, *IT-rettens næste generation? I Udsen m.fl. (red.)*, *Festskrift til Mads Bryde Andersen*, s. 101 ff.
- Still, Viveca, *DRM och användarhänsyn*, *NIR* 2009, s. 562 ff.

- Strowel, Alain (red.), *Peer-to-Peer File Sharing and Secondary Liability in Copyright*, Edward Elgar Publishing, 2009.
- Svantesson, Dan Jerker B., Article (4)(1)(a) “establishment of the controller” in EU data privacy law – time to rein in this expanding concept?, *International Data Privacy Law*, 2016, s. 210 ff.
- Sørensen, Marie Jull, *Digitale formidlingsplatforme – formidlingsreglen i dansk forbrugerret*, U.2017B.119 ff.
- Theilgaard, Jesper, Aqbal Amiri & Theis Jacobsen, *Købeloven med kommentarer*, 4. udgave, Karnov Group, 2017
- Torvund, Olav, *Eneret til lenking – en keiser uten klær?*, NIR 2008, s. 417 ff.
- Trzaskowski, Jan, *Markedsføring i computerspil*, U.2006B.343 ff.
- Trzaskowski, Jan, *Uanmodet kommunikation i sociale medier*, U.2012B.310 ff.
- Trzaskowski, Jan, *Identifying the Commercial Nature of “Influencer Marketing” on the internet*, *Scandinavian Studies in Law*, 2018, Volume 65, s. 81 ff.
- Trzaskowski, Jan (red.), Søren Sandfeld Jakobsen, Susanne Karstoft, Hanne Kirk, Lars Bo Langsted, Thomas Riis, Charlotte Bagger Tranberg & Helena Lybæk Guðmundsdóttir, *Internetretten*, 3. udgave, Ex Tuto, 2017.
- Udsen, Henrik, *Den digitale signatur – ansvarsspørgsmål*, Forlaget Thomson, 2002.
- Udsen, Henrik, *Uagtsomhed som aftalestiftende retsfaktum – et bidrag til den aftaleretlige forpligtelseslære*, TfR 2006.104 ff.
- Udsen, Henrik & Jens Schovsbo, *Ophavsrettens missing link?*, NIR 2006, s. 47 ff.
- Udsen, Henrik, *De informationsretlige grundsætninger – studier i informationsretten*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2009.
- Udsen, Henrik, *Behandling af offentliggjorte personoplysninger – særligt om sociale netværkstjenester i Henrichsen m.fl. (red.)*, *Ret, informatik og samfund*, s. 321 ff.
- Udsen, Henrik, *Højesteretsdom om persondatalovens anvendelsesområde – “elektroniske behandlinger”*, *Lov&Data*, nr. 107, s. 18 f.

- Udsen, Henrik, Aftaleloven og den digitale aftaleindgåelse i Bryde Andersen m.fl. (red.), Aftaleloven 100 år, s. 215 ff.
- Udsen, Henrik, Erstatning for internt tidsforbrug, U.2015B.249 ff.
- Udsen, Henrik, Digitale freds- og ærekrænkelser i Udsen m.fl. (red.), Festskrift til Mads Bryde Andersen, s. 121 ff.
- Udsen, Henrik, Jan Schans Christensen, Jesper Lau Hansen, Torsten Iversen & Linda Nielsen (red.), Festskrift til Mads Bryde Andersen, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2018.
- Udsen, Henrik, IT-kontraktret, 2. udgave, Ex Tuto, 2020.
- Udsen, Henrik (red.), Lærebog i informationsret, 2. udgave, Djøf Forlag, 2020.
- Udsen, Henrik, Mellemandsoverføring? i Rosenmeier m.fl. (red.), Festskrift til Jørgen Blomqvist, s. 707 ff.
- Ullits, Jøren, Journalistbegrebet i retlig belysning, Karnov Group, 2019.
- van Alsenoy, Brendan, Liability under the EU Data Protection Law: From Directive 95/46 to the General Data Protection Regulation, 7 (2016), JIPITEC 271, para 1.
- Wallberg, Knud, Immaterialretlige problemstillinger på Internettet, U.2000B.131 ff.
- Wallberg, Knud & Mikael Francke Ravn, Varemærkeloven, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2021.
- Wallberg, Knud, Brug af andres varemærker i digitale medier, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2015.
- Warren, Samuel D. & Louis D. Brandis, The Right to Privacy, Harvard Law Review, vol. 4, no. 5, 1890.
- Werbach, Kevin D. & Cornell, Nicolas, Contracts Ex Machina 67 Duke Law Journal, 2017, s. 313 ff. Tilgængelig via <SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2936294>>.
- Westman, Daniel, Tekniska åtgärder – teknik, juridik och politik, NIR 2002, s. 226 ff.
- Westman, Daniel, Tekniska åtgärder. Nordiskt genomförande av artikel 6 i infosoc-direktivet, NIR 2003, s. 559 ff.

Wolk, Sanna, Det upphovsrättsliga programskyddets gränser, NIR 2011, s. 289 ff.

Wornis, Tim W., Of 'Authorless Works' and 'Inventions without Inventor' – The Muddy Waters of 'AI Autonomy' in Intellectual Property Doctrine, E.I.P.R., 2021 (under udgivelse). Tilgængelig via <<https://ssrn.com/abstract=3776236>>.

Domsregister

Domme optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen

- U.1980.689Ø 176
- U.1985.877H 562, 567
- U.1993.17H 126
- U.1996.568V 577, 579
- U.1997.975Ø 76
- U.2000.2300S 245
- U.2001.697Ø 243, 247
- U.2001.1572V 69, 74
- U.2002.1056/2S 221
- U.2002.1180H 723
- U.2002.1285S 530
- U.2002.2277/2S 528
- U.2003.907V 565
- U.2003.1020H 221
- U.2003.1063S 70
- U.2004.1141S 534
- U.2004.1561H 242f., 247
- U.2004.2389H 723
- U.2005.60V 486f.
- U.2005.3262H 255
- U.2005.3446H 534
- U.2006.1474H 493, 497, 499
- U.2006.1564S 18, 189, 193
- U.2007.2507V 758f., 790f.
- U.2007.2905H 528
- U.2008.727/2S 431
- U.2008.2785H 12
- U.2009.909Ø 628
- U.2010.228H 222
- U.2010.706H 158, 710
- U.2010.2221H 14, 494, 498, 504
- U.2011.634S 226
- U.2011.2343H 286, 430f.
- U.2013.242S 227
- U.2013.1782H 80
- U.2013.2873Ø 497, 499, 501
- U.2016.1062Ø 581
- U.2017.98H 431
- U.2017.993S 627
- U.2018.574V 582
- U.2018.1808S 501
- U.2019.1192H 577, 579
- U.2019.1197H 577, 579
- U.2020.217Ø 580
- U.2020.2304H 552
- U.2020.2647V 580
- U.2020.3122Ø 497, 506
- U.2020.3899Ø 580
- U.2020.4284V 580
- U.2021.2320H 580
- U.2021.2105H 496, 498f., 502

EU-Domstolens afgørelser

- C-101/01, *Lindqvist*, ECLI:EU:C:2003:596 298, 338, 395
- C-46/02, *Fixtures Marketing*, ECLI:EU:C:2004:694 190
- C-203/02, *The British Horseracing Board m.fl.*, ECLI:EU:C:2004:695 190
- C-338/02, *Fixtures Marketing*, ECLI:EU:C:2004:696 190
- C-444/02, *Fixtures Marketing*, ECLI:EU:C:2004:697 190
- C-73/07, *Satakunnan Markkinapörssi og Satamedia*, ECLI:EU:C:2008:727 299
- C-298/07, *Deutsche Internet Versicherung*, ECLI:EU:C:2008:572 523
- C-304/07, *Directmedia Publishing*, ECLI:EU:C:2008:552 195, 199
- C-545/07, *Apis-Hristovich*, ECLI:EU:C:2009:132 198
- C-5/08, *Infopaq International*, ECLI:EU:C:2009:465 79
- C-236/08 - C-238/08, *Google France og Google*, ECLI:EU:C:2010:159 220
- C-278/08, *BergSpechte*, ECLI:EU:C:2010:163 225
- C-558/08, *Portakabin*, ECLI:EU:C:2010:416 225
- C-585/08 og C-144/09, *Pammer og Hotel Alpenhof*, ECLI:EU:C:2010:740 214
- C-323/09, *Interflora og Interflora British Unit*, ECLI:EU:C:2011:604 225
- C-324/09, *L'Oréal m.fl.*, ECLI:EU:C:2011:474 225, 469, 476
- C-393/09, *Bezpečnostní softwarová asociace*, ECLI:EU:C:2010:816 130, 142
- C-70/10, *Scarlet Extended*, ECLI:EU:C:2011:771 479, 508
- C-302/10, *Infopaq International*, ECLI:EU:C:2012:16 79
- C-145/10, *Painer*, ECLI:EU:C:2011:798 125
- C-360/10, *SABAM*, ECLI:EU:C:2012:85 479, 508
- C-406/10, *SAS Institute*, ECLI:EU:C:2012:259 123, 149
- C-604/10, *Football Dataco m.fl.*, ECLI:EU:C:2012:115 178f., 189
- C-128/11, *UsedSoft*, ECLI:EU:C:2012:407 57, 140, 155, 180
- C-657/11, *Belgian Electronic Sorting Technology*, ECLI:EU:C:2013:516 546
- C-131/12, *Google Spain og Google*, ECLI:EU:C:2014:317 267, 269, 302, 351
- C-202/12, *Innoweb*, ECLI:EU:C:2013:850 201, 545
- C-293/12 og C-594/12, *Digital Rights Ireland og Seitlinger m.fl.*,
ECLI:EU:C:2014:238 267, 269
- C-314/12, *UPC Telekabel Wien*, ECLI:EU:C:2014:192 505
- C-355/12, *Nintendo m.fl.*, ECLI:EU:C:2014:25 103

- C-466/12, *Svensson m.fl.*, ECLI:EU:C:2014:76 70, 543
- C-212/13, *Ryneš*, ECLI:EU:C:2014:2428 269, 297
- C-291/13, *Papasavvas*, ECLI:EU:C:2014:2209 468
- C-348/13, *BestWater International*, ECLI:EU:C:2014:2315 71
- C-360/13, *Public Relations Consultants Association*, ECLI:EU:C:2014:1195 78
- C-201/14, *Bara m.fl.*, ECLI:EU:C:2015:638 311
- C-230/14, *Weltimmo*, ECLI:EU:C:2015:639 302
- C-362/14, *Schrems*, ECLI:EU:C:2015:650 267, 269, 396, 398, 403
- C-484/14, *Mc Fadden*, ECLI:EU:C:2016:689 460, 462
- C-582/14, *Breyer*, ECLI:EU:C:2016:779 288
- C-160/15, *GS Media*, ECLI:EU:C:2016:644 72
- C-166/15, *Ranks og Vasiļevičs*, ECLI:EU:C:2016:762 155
- C-527/15, *Stichting Brein*, ECLI:EU:C:2017:300 74
- C-610/15, *Stichting Brein*, ECLI:EU:C:2017:456 63, 488
- C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, ECLI:EU:C:2018:388 303
- C-25/17, *Jehovan todistajat*, ECLI:EU:C:2018:551 286
- C-673/17, *Planet49*, ECLI:EU:C:2019:801 326, 541
- C-18/18, *Glawischnig-Piesczek*, ECLI:EU:C:2019:821 474, 479, 508
- C-263/18, *Nederlands Uitgeversverbond og Groep Algemene Uitgevers*,
ECLI:EU:C:2019:1111 57, 61, 92, 140, 180
- C-311/18, *Facebook Ireland og Schrems*, ECLI:EU:C:2020:559 267, 399, 403
- C-682/18 og C-683/18, *YouTube og Cyando*, ECLI:EU:C:2021:503 62ff., 469ff.,
508
- C-61/19, *Orange Romania*, ECLI:EU:C:2020:901 325
- C-597/19, *M.I.C.M.*, ECLI:EU:C:2021:492 62, 276, 290
- C-645/19, *Facebook Ireland m.fl.*, ECLI:EU:C:2021:483 425
- C-762/19, *CV-Online Latvia*, ECLI:EU:C:2021:434 196, 202

Stikordsregister

A

Accountability (ansvarlighed) 270, 282, 369f.
AdWords 220ff.
Afsenderlandsprincippet 521
Agil udvikling 648, 674ff., 702
AI (se under kunstig intelligens) 15
Allofmp3-sagen 493, 503, 505
Almenheden (ophavsret) 53f.
Almindelige personoplysninger 320
Andre midler til fjernkommunikation (uanmodet henvendelse) 533
Ansættelsesforhold
—Databaser 184, 203
—Edb-programmer 159f.
—Ophavsretligt beskyttede værker 95
—Patentret 168
—Persondataret 323, 332
Anvendelsesformål (programmel) 144
Applikation 41
Applikationsprogrammel 31, 756, 760
Automatiserede afgørelser 363f.

B

Back-to-back 659
Battle of the forms 688
BCR 402
Behandling (af personoplysninger) 288, 293
BergSpechte-dommen 225
Beskyttelsens varighed
—Databaser 184
—Edb-programmer 161
—Ophavsretligt beskyttede værker 95
BEST-dommen 546
BestWater-sagen 71
Betalings tjenestedirektivet 611
Betalings tjenesteloven
—Hæftelsesregler 615, 617
—Personlige sikkerhedsforanstaltninger 616
BHB-dommen 190ff., 197, 200, 204
Bindende virksomhedsregler 398, 402
BitTorrent 453, 487, 494
Blockchain 15, 292, 357, 555
Bonnerup-rapporten 681

British Horseracing (se under BHB-
dommen) 190
Brugerdokumentation 136, 692f.
Brugergrænseflade 129ff., 138, 142,
149f., 153
Brugerprogrammel 30, 756
BSA-dommen 130, 142
Børn og unge, reklamer stilet
mod 536

C

Cache-kopi 78, 80, 463
CcTLD 38
Cloud-aftaler 654, 656
Computergenererede værker 49
Computerspil, reklame i 536
Contract management 667ff.
Cookiebekendtgørelsen 540
Cookies 537ff.
Copyleft 811
CPU 29
Cybersquatting 240, 243, 247f.

D

Dacota-sagen 178
Danske IT-advokater 5
Databaser
– Begreb 177f.
– Genanvendelse 196
– Indsamling 191, 193
– Kontrol 194
– Ophavsretlig beskyttelse 176
– Præsentation 194
– Større antal oplysninger 189
– Sui generis beskyttelse 184ff.
– Udtræk 196
– Væsentlig del af databasen 197
– Væsentlig investering 189, 191
Databehandler 278

Dataeksport 393
Datamat 28
Dataportabilitet 358ff.
Dataansvarlig 279
Deep link 69, 544f.
Dekompilering 150ff.
DIFO 38, 233
Digital aftaleindgåelse 549ff.
Digital signatur 578
Digital tjeneste 588
Digital viljeserklæring 552
Digitale ydelser 583, 585
Digitaliseringsklar lovgivning 3, 16
Digitalt eksemplar 55, 89
– Fortrydelsesret 568
– Videresalg/konsumption 90ff.
Digitalt indhold 588
DK Hostmaster 38, 233f., 248
DNS 38
Dobbeltfrembringelseslæren 125f.
Domænenavn 231ff.
3.4. Driftsaftaler 652f., 731ff.
– Afhjælpning 767
– Ansvarsbegrænsning 775
– Behandling af
personoplysninger 749
– Betaling 746
– Bod 772
– Dataeksport 754
– Driftseffektivitet 741
– Driftshåndbog 743, 763f.
– Driftsprøve 736
– Due diligence 733f.
– Egen skyld 776
– Erstatning 772
– Faktisk mangel 765
– Forholdsmæssigt afslag 771
– Forsinkelse 764
– Godkendelseskriterier 736
– Misligholdelse 764ff.
– Misligholdelsesbeføjelser 766ff.
– Naturalopfyldelse 767
– Ophævelse 768ff.

- Ophør 777f.
- Ophørsassistance 777f.
- Overførsel af personoplysninger til tredjelande 753
- Overholdelse af lovkrav 766
- Overtagelse af medarbejdere 738
- Overtagelsesprøve 735
- Reklamationspligt 737
- Retsmangel 765
- Rettigheder 755f., 758
- Rådighedsmangel 766
- Servicemål 741f.
- Sikkerhedskrav 752
- Svartider 741
- Systemdata 762
- Tilbagelevering af aktiver 779
- Transition 735
- Ydelsen 739ff.
- Ændringshåndtering 747f.

Driftseffektivitet 741

Driftsprøve 699

- Driftsaftaler 735
- Udviklingsaftaler 696

Due diligence 733f.

E

E-databeskyttelsesdirektivet 273, 519

E-handelsmærket 547

EBay-dommen 214, 219, 226, 469, 476

Edb-maskine 28

Edb-program 30, 119ff.

Edb-terminal 28

EDI-system 576

Effektiv (tekniske beskyttelsesforanstaltninger) 99

Eksemplarfremstilling 51f., 137f., 180, 196ff.

Elektronisk betaling 605ff.

Elektronisk oplysning om rettighedsforvaltning 108

Elektronisk ordrebekræftelse 555

Elektronisk post 527, 529

Elektroniske kommunikationstjenester 273

Embedded links 69

ENIAC 7

Erhvervsmæssig brug 215

Erstatning

- Driftsaftaler 772
- Mellemandsansvar 453
- Ophavsretskrænkelser 110
- Udviklingsaftaler 720ff.

F

Facebook Ireland-dommen 425

Falsk 577, 579

Fanside 250

Fejlskrift 575

Fildelingstjeneste 447f., 485ff.

Finalité-princippet 312

Fixtures-dommene 178, 191, 194

Fjernsalg 568, 570

Flygtige eksemplarer 51, 77, 80, 199

Fona-dommen 562, 567

Football Dacota-dommen 178

Forberedende design 118, 122, 138

Forbrugeraftale 569

Forbrugerombudsmanden 20, 517

Forbud 111, 491, 493

Format (digital aftaleindgåelse) 559

Formkravsregler 550f.

Formålsvurdering (programmel) 145

Fortrydelsesret 568, 570

Forvanskning 576

Framing 69, 544

Fremførelse 59ff.

Fremkomst (digital aftaleindgåelse) 557ff.

Funktionel ækvivalens 551

Fællesværk 158

Følsomme personoplysninger 337ff.
Førstepartscookies 537

G

Geografisk anvendelsesområde
– Markedsføringsloven 521f.
– Persondataloven 301
– Varemærkeloven 213f.
God domænenavnsskik 236, 246,
248f.
Godkendelseskriterier
– Driftsaftaler 736
– Udviklingsaftaler 699f.
Google AdWords-dommen 219f.,
222ff.
GTLD 38
Guidelines on the Protection of
Privacy and Transborder Flows of
Personal Data 264

H

Hadeside 249
Hemmeligholdelsesaftale 661
Hjemmesider: tilbud eller opfordring
til tilbud 562
Host 40
Hosting (mellemandsansvar) 447
HTTP 35
Hukommelseslager 29
Husstanden 86f.
Hæftelsesregler (betalingstje-
nester) 615

I

ICANN 39
Ideelle rettigheder 75f.
Indsatsforpligtelse 677, 739
Indsigelsesret (persondataret) 361

Indsigtsret (persondataret) 349f.
Indtastningsfejl 554, 575
Influencer 535
Infopaq-sagen 79ff.
Information
– Retsgrundlaget ved salg 584,
586
Information, retsgrundlaget ved salg
af 586
Informationssamfundstjeneste 519
Infrastrukturydelser 732
Inline links 69
Innoweb-dommen 201, 545
Installationsprøve 698
Interesseafvejningsreglen 333
Interessebank Danmark-sagen 530
Interflora-dommen 225
Internet Service Provider (ISP) 40
Internetoperatør 40
Interoperabilitet 150ff.
Ip-adresse 35ff.
Ip-protokol 35
It-jurist 22
It-kontrakt 633ff.

J

Jehovas vidner-dommen 286
Journalistisk øjemed (behandling af
personoplysninger) 299, 301

K

K-kontrakterne 639
K01 681f.
K02 681f.
K03 682f.
K04 639
K18 680f.
K33 680f.
Katalogreglen 186

Kildekode 34, 121, 137, 141, 150f.,
651, 782, 803ff., 809f.
Kildekodedeponeringsaftale 656f.
Klagenævnet for Domænenavne 238
Kommerciel kommunikation 519,
535
Kompatibilitet 599, 691
Koncipistreglen 729, 800
Konsulentaftale 660
Konsumtion 90ff., 153, 155f., 183,
203, 759ff., 791f.
Kontraktstyring 667ff.
Kundskab (digital aftaleind-
gåelse) 556f.
Kunstig intelligens 15, 50, 363
Købeloven 584ff.
—Information 584ff.

L

License audit 799
License management 789
Lindqvist-dommen 338f., 395
Linking 69, 450, 543, 545f.
Look and feel 129
Lov om digital post 560
Lovlig bruger 144
Lovligt forlæg 82, 88

M

Mainframe 28
Mainframedrift 653
Markedsføringsret 516, 518
Markedsføringsøjemed (person-
dataret) 335f.
Maskinkode 32, 121, 151
Melitta-dommen 221
Mellemandsansvar 446f.
Meltwater-dommen 78
Meta-tag 220f., 546

Midlertidig eksemplarfre-
stilling 77f., 100f., 143, 180f., 199,
460
Mircom-dommen 62, 290
Mobilt bredbånd 41
Model Law on Electronic Commerce,
UNCITRAL 21
Modtagerlandsprincippet 522
Mærkningsordninger 547

N

Napster 448
Napster-sagen 487
NemID 578f.
NemID-sagen 253
New Deal for Consumers 520f., 568
Newsbooster-dommen 545
Nintendo-dommen 99

O

Objektkode 32
Offshoring 643
Ofir-sagen 189, 193f.
Omgåelse (af tekniske sikkerhedsfor-
anstaltninger) 97f., 162f.
Opdateringer 595
Open source-licenser 782, 803ff.
Opfindelse 165
Opfindelseshøjde 166
Opfordring til tilbud 562ff.
Ophavsretlig relevans 100
Ophavsretslicensnævnet 106
Oplysningspligt
—Markedsføringsretlig 522f.
—Persondataretlig 344f.
Opt in 527, 539
Opt out 533
Ordrebekræftelse (elektronisk) 331
Originalitetskravet 124, 126, 178f.

OSS (se under open source-licenser) 804
 Outsourcingaftale 731
 Overføring til almenheden 59ff.
 Overførsel (persondataret) 394, 396
 Overtagelsesprøve
 –Driftsaftaler 735
 –Udviklingsaftaler 698

P

Panier-sagen 125
 Parameteropsætning 134f.
 PayPal-dommen 628
 Persistent cookies 537
 Personlig brug (ophavsretlig) 86
 Personlig computer 28
 Personlighedshensyn 262
 Personoplysning 287, 292
 Pirate Bay-sagerne 452, 487, 494f.
 Portakabin-dommen 225
 Privat brug
 –Databaser 182, 203
 –Edb-programmer 149f.
 –Ophavsretligt beskyttede værker 84f.
 –Persondata 296, 298
 Privatlivshensyn 262
 Program 30
 Programmeringssprog 32
 Programmets funktioner 123
 Proportionalitetskravet (§ 414) 492
 Protokol 35
 Proxy-caching 464

R

RAM-kopi 51f., 77, 139, 143ff., 180f., 460
 Reklamebeskyttelse 534
 Ren videreformidling 459ff.

Reserveeksemplar 147f.
 Resultatforpligtelse 677, 721, 734, 739
 Retsstridighedskravet (§ 413) 492
 Retten til sletning (“retten til at blive glemmt” 351
 Reverse analysis 148f.
 Reverse engineering 150ff.
 Rimeligt vederlag 110, 747
 Risikoens overgang 701f.
 Robinsonlisten 534
 Router 40

S

Safe Harbor 398
 Samleværksbeskyttelsen 126f., 176
 Samtykke
 –Cookiebekendtgørelsen 540f.
 –Mfl. § 10 529
 –Persondataretligt 321f., 325
 Sanktioner
 –Markedsføringsretlige 517
 –Mfl. § 6 534
 –Ophavsretlige 109ff.
 SAS-dommen 149
 Satamedia-dommen 299
 Schrems I-dommen 397
 Schrems II-dommen 399, 403ff.
 Schrems-dommen 396, 398
 Selvrisikoreglen 619
 Server 28
 Session cookies 537
 Sikkerhedseksemplar 146f.
 Sikkerhedsforanstaltning (persondataret) 390
 Sikkerhedskopi 146f.
 Skjult reklame 535f.
 Skærmbilledet 128
 Smartphone 28
 Social netværkstjeneste 54, 298
 Software 30

Softwarelicensaftaler 781ff.
 –It-ret 3
 –Open source-licenser 803
 –Aftalerrelationen mellem
 licensgiver og licenstagere **816**
 –Ansvarsfraskrivelse 814
 –Apache-licensen 807
 –Begreb 803f.
 –Betaling 812
 –Copyleft 811
 –Eksemplarfremsstilling 808
 –EURL-licensen 807
 –Filosofien 803
 –GPL-licensen 806
 –Juridisk status 816
 –Licenstagernes
 forpligtelser 810
 –Licenstagernes
 rettigheder 808
 –Ophør 815
 –Spredning 809
 –Proprietære licenser 783
 –Ansvarsbegrænsning 801
 –As is 796
 –Betaling 788
 –Brugsrettens omfang 784
 –CPU-licens 788
 –EULA 783
 –Kompatibilitet 786
 –License audit 789
 –License management 789
 –Lovvalg 802
 –Misligholdelse 795
 –OEM-aftale 783
 –Opdatering 787
 –Overdragelse 789
 –Releases 787f.
 –Support 787
 –Vedligeholdelse 787
 –Vejledningspligt 787
 –Versioner 788
 –Værneting 802
 –Ydelsen 784
 Spam 526, 529
 –Andre midler til
 fjernkommunikation 533

Specialitetsgrundsætningen 800
 Specialprogrammel 31, 647
 Spin off-doktrinen 190f., 193
 Spredning 54, 56, 140, 196
 Standardkontrakter
 –K-kontrakterne 639
 –Retlig betydning 639
 Standardprogrammel 31
 Straf 452
 Streaming 61, 90, 94, 102
 Svartider 690
 Svensson-sagen 543
 Systemprogrammel 30
 Søgeord 219ff., 536, 546

T

Tablet 28
 TCP-protokol 35
 TDC-dommen 493
 Teknisk beskyttelsesforan-
 staltning 95ff., 161ff.
 Teknisk dokumentation (til edb-
 programmer) 136
 Teknisk grænseflade 131, 150
 Teknisk hosting 447
 Telefax 527
 Tilbud 562ff.
 Tilintetgørelse 111
 Tilsvarende produkter 532
 Tip en ven 529
 Transmissionskopi 462f., 467, 493,
 495
 Transmissionstjeneste 446, 459, 461
 Tredjeland (persondataret) 394, 396
 Tredjepartscookies 537
 Typosquatting 248

U

Uanmodet henvendelse 526, 528f.

Udlejning 92, 156

Udlån 55, 87, 90, 93, 156, 760

Udviklingsaftaler 673ff.

–Afhjælplingspligt 716

–Afhjælplingsret 727

–Afpøvning 697f.

–Ansvarsbegrænsning 727

–Ansvarsfraskrivelse 727

–Bestillingskøb 685

–Betaling 678, 696

–Betalingforsinkelse 714

–Bod 724

–Bortfald af
misligholdelsesbeføjelser 725

–Dokumentation 692

–Driftseffektivitet 690

–Driftsprøve 699

–Erstatning 720

–Faktiske mangler 712

–Faseopdeling 679

–Fast pris 678

–Fordringshavermora 714

–Forholdsmæssigt afslag 719

–Forsinkelse 712, 716

–Funktionelle krav 690

–God skik 693

–Godkendelseskriterier 699

–Indsatsforpligtelse 677

–Installationsprøve 698

–Kravspecifikation 687

–Købeloven 684

–Lovkrav, overholdelse af 694

–Løsningsbeskrivelse 687

–Misligholdelse 712

–Misligholdelsesbeføjelser 715

–Naturalopfyldelse 715

–Ophævelse 716

–Overtagelsesprøve 698

–Regelgrundlag 680

–Reklamationspligt 725

–Resultatforpligtelse 677

–Retsgrundlaget 680

–Retsmangler 713

–Rettigheder 710f.

–Rådighedsmangler 713

–Svartider 690

–T&M (time & material) 678

–Tidsplan 679

–Udbygningsmuligheder 691

–Undersøgelsespligt 726

–Ydelsen 687

–Ændringshåndtering 702

–Ændringsret 703

Ugyldighed (digital aftaleind-
gåelse) 574

UNCITRAL 21

UNCITRAL Model Law on

Electronic Commerce 21, 551

Underleverandøraftale 658ff.

UPC Telekabel-dommen 505

UsedSoft-dommen 88, 144, 147,
154f., 183, 759, 761, 791f.

V

Vandfaldsmodellen 648, 674f.

Vare med digitale elementer 591

Varemærker 207ff.

–Erhvervsmæssig brug 210

–Garantifunktion 207

–Oprindelsesfunktion 207

–Reklamefunktion 208

Vedligeholdelsesaftale 651

Visning 58, 140

Væsentlig investering

(databaser) 189, 191

W

Warehousing 237
WCT 56
Webmail 41
Weltimmo-dommen 302
Whois-databasen 234
World Wide Web (www) 41

Y

YouTube/Uploaded-dommen 62ff.,
469ff., 508

Æ

Ændringshåndtering 702ff.
Ændringsret 703f., 748